

**TROJEDINÝ
PRST**

—
Elsa Aids

Hledáte místo, kde...

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

Právě jste ho našli!

Městská knihovna v Praze

43 poboček, **3** pojízdné knihovny, **4 000** akcí ročně,
2 000 000 dokumentů, **60** Kč za registraci

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.e-knihovna.cz

www.facebook.com/knihovna

Trojediný prst

Elsa Aids

Znění tohoto textu vychází z díla [Trojjediný prst](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Rubato v Praze v roce 2011. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

§

Text díla (Elsa Aids: Trojjediný prst), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 28. 1. 2022.

OBSAH

<i>Lavičky obrostly břechťanem.</i>	9
<i>Chlupy mi na břicho napsaly písmena</i>	10
<i>Nad mou postelí se rýsuje stěna</i>	11
<i>Dnešní sen je můj „trojjediný prst“.</i>	12
<i>Sám na sobě... je to, čím musím začít</i>	13
<i>Čtyři piškoty označí můj satanský čtverec</i>	14
<i>Když ve snu zaznělo</i>	15
<i>Lišejník v zimě a strach v bolesti</i>	16
<i>Dech a protidech strachu ze zdvojení</i>	17
<i>Dvojitá hlava usíná.</i>	18
<i>Dokud se obrazy hromadí ve vrstvách</i>	19
<i>Za stínem se zatmí i směr, z kterého jde.</i>	20
<i>Byl jsem tak blízko</i>	21
<i>Když byla zima, malé dítě leželo přikryté</i>	22
<i>Co se zdá hladké, co se mísí</i>	23
<i>Neumím se milovat.</i>	24
<i>Když mi bylo špatně, nedělal jsem nic.</i>	25
<i>Mlsoun se ztrácí v krajině předělů.</i>	26
<i>Návrat je jediný prázdný vnitřek</i>	27
<i>V té době jsem si navykl dělat všechno prsty.</i>	28
<i>Stydlivé nohy, které se chtějí projít</i>	29
<i>V byzantském království z horkého těsta.</i>	30
<i>Šli jsme na nákup</i>	31
<i>Dnešní noc přiléhá těsně jako bránice</i>	32
<i>V hlavě mám vestavbu s půdní příčkou</i>	33
<i>Jak se jmenujou ty malé kostní lusky.</i>	34
<i>Skryla se ve vlastním těle</i>	35
<i>Dlouho postávám na různých místech</i>	36
<i>Mezi zemí a deštěm.</i>	37
<i>Básně si dodaly odvahu k věnčení</i>	38

<i>Vyšel jsem ven, na vzduch z těsné vepřové kapsy</i>	39
<i>Ted' zase za těžkým závěsem jsem opravdu</i>	40
<i>Tyčinky do uší, v hustých řadách</i>	41
<i>Skrývám se v mlčení</i>	42
<i>Po cestě na nákup</i>	43
<i>Kvaky kvak</i>	44
<i>Svádím dívku s modřinou na stehně</i>	45
<i>Druhé vzrušení nezačíná břichem, ale mrazením</i>	46
<i>Živé krávy závidí mrtvé krávě</i>	47
<i>Moji masařku nenasytíš, aspoň ne ted'</i>	48
<i>Z kouzla, které přichází na podzim</i>	49
<i>Vaječník sešitý s varletem</i>	50
<i>Bzučení mouchy má zvláštní barvu</i>	51
<i>Ty těžší se jenom nakloní</i>	52
<i>Vypich</i>	53
<i>Noci jsou plné výčitek</i>	54
<i>Kolonie</i>	55
<i>Závěr</i>	56
<i>Když se dívám ven, vidím depo</i>	57
<i>Moje snění, bílá sazenice</i>	58
<i>Muži</i>	59
<i>Voníš dřevem, ale vypadáš chladně</i>	60
<i>Přepětí vlezlo do ponožky</i>	61
<i>Odposlech jednohó zábavy</i>	62
<i>Hodnota nohy</i>	63
<i>Bavím se s chlupatým bochníkem</i>	64
<i>Zdá se mi, že jsem laň</i>	65
<i>Slizové drogy</i>	66
<i>Než se překlopí moucha</i>	67
<i>V peřině je chuchvalec</i>	68
<i>Při cestě k posteli</i>	69
<i>Houbař našel v lese mrtvolu</i>	70

<i>Z gumy a drátu během dne</i>	71
<i>Většinou se zranit není obtížné</i>	72
<i>Zdvojené bolení</i>	73
<i>Vím, že mi závidíš</i>	74
<i>Drobenka</i>	75
<i>Výdaje</i>	76
<i>Dírky na výdech</i>	77
<i>Tvrdí kluci dělají jemnou věc</i>	78
<i>Zbožňuju malé důvěrné obřady</i>	79
<i>Kapustňáku, jak ti je?</i>	80
<i>Brzy ráno, když se mraky natočí</i>	81
<i>Židle zastrčila nohy a zčernala</i>	82
<i>Obchvat zadem</i>	83
<i>Díváš se na bílou, vidíš sebe</i>	84
<i>Poznámka</i>	85

„Rozdělí svými prsty, znásilní dvě jemné larvy.“

Lavičky obrostly břečťanem.
Našel jsem pecku v měkké dužině,
placentu a zdřevěnělý ret.
Vzpomínáš na mě a tvá hlava je plná náhražek.
Tma v těžkých chomáčích
klouže po trávě, na zemi leží dřívka.

Chlupy mi na břicho napsaly písmena,
vzkaz z polosnu, že dole na nohou
rostou lesy,
že stromy odpluly zpátky do lesa.

Kůže se provlékla nocí.

Záhony svázané řemínkem visí na oknech,
ráno se skrývá pod zemí.
Obrazy bloudí dutina dalšího procitání.

Nad mou postelí se rýsuje stěna s dvojitou ženou: černé jsou obě strany – jedna večerní, háčkovaná a jen nedbale proší-tá, ta druhá těžká a hladká jako důkladně nalakovaná stolní deska: přiléhá na mě, když se noc překlápí, a tlačí mně na oči. Přitom mi nehnutě stojí na nohou. Pak se otočím: její lehčí, háčkovaná strana mě tiše ovíjí a stáčí mě na bok. Ale na který? Kyčle vystupují na obou stejně.

Ani hlava netuší, jak si ustlat ve vlasech, které se rozestlaly všude kolem.

Jaká výmluva by mě mohla utěšit? Co jí pošeptám? Vím přece, že co je dvojité, znamená: zranit se. Dlouho jsem hledal, a teď to nacházím vepsané v jejím úzkém obličejí.

Dnešní sen je můj „trojjediný prst“. S druhým se nesnese.

Když usínám, snažím se udržet tmu. Vystrčím ruku, ale jestli mě budeš držet dlouho, budu tě nenávidět. Mé oči se otevírají přímo do dechu: tvá láska mi staví svou kuklu.

Jsem duchovní krab, když přicházím z boku, překračuju kopec.

Sám na sobě... je to, čím musím začít, když si představím, že mě někdo pozve k sobě. Zpočátku se zdá, že k sobě, později se možná ukáže, že je to místo, kde prozatím zůstanu sám.

Ten pocit, který se nemění: mohl by být příjemný?

Když zatlačím na oči, tak aby bříška prstů doléhala až na víčka, oči se zatemní. Hlava, která nevidí, ani nepřemýšlí. To napůl skryté místo, kde jsem nikdy neměl být sám, jsem objevil sám na sobě.

Čtyři piškoty označí můj satanský čtverec
v slatině lupínků v studeném mléce.

Svítání to osvětlí dokonale:
Muži, sahejte na sebe, usínat budete sami.

Tvůj včelí kožíšek zůstal bez vosku.

Nějaká měkká ústa mě pozřela
a jiná hluboká kůže mě teď hostí.
Strach, který kouše do prstů.

Když ve snu zaznělo: „Teď, a už navždy, budeš sám jen s plátkem masa“, musel jsem si říct: jako s rozváleným polštářem. Cítil jsem, že také polštář je dohněda, že je to velký plátek masa, na kterém spím. A napadlo mě, že kdybych se náhle zcela rozpoznal, už bych se nikdy nenechal dotýkat. Potom když milovaná bytost spí a já k ní nemůžu, noc mě přelévá jako omáčka. Mezi nás po lemu pokrývky pozvolna sjíždí plátek, o kterém teď už vím, že je k sněžení, ale nedá se jím projít.

Obalím se do plátku, který mě trápí. Beru si vzpomínku, která mi nechutná, svůj velký okvětní list, po kterém chci, aby vyšel z těla.

Během noci si vzpomínám na kousky dušeného masa, jak je na troše mastné šťávy připravuje tvá matka a já je pak – sám – jím v domě, kde žije sama.

Lišejník v zimě a strach v bolesti
příjemně utěsní své úzké žlábký.
Také oblečení se posouvá blíž.

Čas se úží na dotek rukou,
na tmou mezi prsty tenkou jako vlákno.
Na dotek řas, když se nedívám, kde jsi.

Procházíš za tmou,
čekání konejší
společné, potichu splétané tělo.

Dech a protidech strachu ze zdvojení,
dva spící dechy zdvojené samoty.

Dvě vůně ztěžklé rohožky ve tmě u dveří.

Když jsem žil s krtkem, jeho prožitky
byly až příliš skutečné.
Tma pro něho byla vždycky temnější,
kdejaký náznak díry,
ráno obklíčené tunely buzení
a přehrnutým přáním
setkat se, v zemi, jako nitě se tkát.

Květináč tvaruje svoje kořeny.

Dvojitá hlava usíná

V noci, ve tmě nad očima, na sobě odlesky společné krajiny leží ve vrstvách a má polospící hlava se cestou ke spánku mění v tvůj dům. Potom se sám v sobě, v dlouhých zauzlených myšlenkách, procházím po nočních pokojích.

V šumění kroků, každý ve svém polospánku, se už nedokážeme odtrhnout. Zatímco spíš, s rukama u boků se hýbu pod dekou, pod kterou se i v zimě, když se procházím po ledových skvrnách na Knížecí, cítím jako oběžnice.

Dokud se obrazy hromadí ve vrstvách, jsi pro mě jediná zhasnutá chodba. Své vzpomínky musím zmenšovat až k představám o prstech na nohou, kterých se dotýkám.

Jak ležím, stěny se naklání jedna ke druhé a také dny, jak se krátí a šednou, jsou mi čím dál blíže. Nakonec je tma, ve které zčásti spím a zčásti ožívám, když si opakuju, co bych teprve udělal; a stačí se otočit, aby to zmizelo. Stačí se otočit a jsem o něco hloub v době, kterou jsem nechal vyrůst, ale nevím o ní nic.

Za stínem se zatmí i směr, z kterého jde
změkčenou chůzí.

Vždycky prochází nadvakrát.

Zatmění oka,

kladená blednoucí blízkost pasti.

Namísto síťky jen několik větví.

Namísto vlka chlupatý výr.

Dýchá pod sebe, ke stínům vzdálené chůze,
a měkkost ho zatmívá.

Klouže a svítá. Svit mě omotává.

Byl jsem tak blízko.
Blízko: šest písmen, šest kroků
a mezera,
cesta zpátky, hloubka dní.

Obrázek vyvolávaný z řeky
v temnějším odstínu mizení vln.
Voda v příšeří rozmývá hladinu
a stín mě potápí.

Co nikdy neuslyším, teď ve mně chvíli zní.
Kroky se k sobě naklání ve větvích.

Když byla zima, malé dítě leželo přikryté
tukovým polštářem,
teď už, jako zub ve vlasech, ovládám výhled.

Žádné ocelově šedé kalné peří mně neroste.
Ve vodě čekání tvrdne kapka suché kůže,
čas tuhne a strádá šupiny.

Co se zdá hladké, co se mísí, nevíme jak, je z druhé strany, zespona, zase jen koberec. Jedině noční výstřiky ho ještě přilepí k zemi.

Proto odmítám noční kojení.

Když se přísaju, hliněná řeka mě studí do zad. Každý vzdech vede k podkopání mlíka.

Hliněná řeka mě studí do zad, údolím teče mléčná voda, podlažní tma plná světla.

Neumím se milovat – otláčím si ocas. Svému obrazu se podobám jako bílá cibule, kterou lze mnohokrát oloupat nebo ji mlčky přiložit na ústa: duch svatý této cibule je hladký a studený jako sklovina.

Tak si vytvářím zázemí, které mě lhostejně uznává. Jenže každá cibulka musí zčernat; i bílou je třeba chovat potmě. Neplodné věci je třeba pohřbít s tím, že něco se možná urodí pod zemí.

Když mi bylo špatně, nedělal jsem nic. Pochopil jsem, že všichni ostatní už svoje snědli, a co zbylo, se skládá ze zbytků. Světlo se v nízkém slunci spouštělo po uschlých stéblech. Mé kosti byly ze slev, mé tkáně z neštěstí. Jenže tma se dvakrát převalí a neštěstí v ústech nakonec vyplave.

Začala zima a tmy byl dostatek, nebylo možné netoužit po lásce a nevzít si kohokoli. Prázdné ruce se chopily zimy.

Mlsoun se ztrácí v krajině předělů,
v křehkosti zvuků nemůže mlsat.

Ve svazku trávy pak leží kůrová dlaň
natřená česnekem.
Ta vůně mě tlačí do břicha,
do času bez vůně.

Snadno se kousnu, když jsem sám,
a dokud jím sám ze sebe,
jídlo mě bude zraňovat.

Návrat je jediný prázdný vnitřek. Mé duté svítající tělo, jemnost čekání, hladké stěny zhasnuté ložnice – to všechno se kolem sebe mlčky otáčí. Namísto oken jen malé dírky.

Zelené záclony, černé záclony.

Za nimi, v dálce průsvitů, a vím, že daleko uvnitř společné noci, můj chlad rozplétá udusané větve. Další řádek, úzký řádek mezi stehny, připíšu přemrzlým sněhem:

Světlo mě odkrývá, spánek se rozpíjí v umyvadle.

V té době jsem si navykl dělat všechno prsty

To znamená milovat se krajní nebo střední tukem obalenou, nehtem ukončenou kostí, anebo oběma, kostmi v souprstí: vlasy si vyztužit nánosem tužidla, poslepu najít své moučné lesy, měkce spočinout v oblých zákрутách svých tuhých uší a šátrat v slepých končinách.

Ještě cítím svůj prst, je na mě příliš tlustý. Ale takto se nechci chovat donekonečna.

Stydlivé nohy, které se chtějí projít, se náhle zkracují a slábnou podle toho, jak stoupá radost z procházky. Jak se mi začíná zdát, že cesta pokračuje. Zatím se v okolních domech přeskupují přihrádky i celé skříně. Přitom je na sebe dobré nemyslet. Nebo se těšit z vlastního hubnutí a probírat se v cizích věcech.

V byzantském království z horkého těsta, na ostrůvcích v moři štávy.

V nejisté hloubce, kde se prsty skládají v polštářcích, kde pot zanechává svoji líheň. V teplých krajinách tvého zadku.

Šli jsme na nákup. Brzy se objevil šedivý eternit: vietnamský stánek se zeleninou. Matka se obrátila k jednomu ze stolků a nožem, který na něm ležel, začala krájet kedlubny, mrkev a celer na kostičky. Zeptal jsem se jí, jak to, že tu zeleninu krájí, a ona řekla: „Musím zjistit, jestli není uprostřed dřevnatá.“

Kromě toho si to tu nachystala na doma. Když byla taška plná, zeptal jsem se jí, jak ji odnese. „Ta je tak lehká, že ani nepoznám, když mi spadne.“ Jenže takhle se dá mluvit leda o dětech.

Dnešní noc přiléhá těsně jako bránice.
Vzduch lepí. Je konec října
a venkovní kočka
pomalu obrůstá novou srstí.
Pecky se ukrývají ve švestkách a rozvěšují
se po stromech. Vnitřní práce se na nic neohlíží.
A nikdy se nezastavuje.

Radši ani nedýchej.

Tma je plná větví a také díra se už ochlupila.

V hlavě mám vestavbu s půdní příčkou nebo záhon vystlaný únavou z ranního polosnu. Dopoledne odtud vybíhá konec věty, kterou už dávno považuju za věc, jako krátký záhyb zmuchlaný pohybem při probouzení: „... jako vlas ze spláclé hlavy.“

Tísňivé nahloučení stlačených vrstev přes noc vytvořilo jakýsi d-ů-ů-ů-ů-m o mnoha zástěnách. Všechny jeho libovolně násobené přepážky složené z útržků spících tkání jsou vůči sobě volně otočné, někdy se dokonce zdají průchozí: mění se v závěs s mnoha průlezy. A všechny tyto volně umístěné přepážky, ve skutečnosti spojené jediným švem, jehož výsledkem je váček, se představují podle toho, jak se v noci otočím.

Z některých poloh je těžké se probudit. A tak zatímco ostatní vstávají, ještě se překlápím, a když už se probírám, mé sny jsou unavenější než já, který chci spát.

Jak se jmenujou ty malé kostní lusky, ty drobné kostěné ná-
sady v bříškách mých prstů?

Pohled jednou zavřených očí jde tělem k ramenům a dál
do prstů až pod nehty. Jsou zakulacené, na dotek oblé jako
hlavičky, šedivé, bez otvorů. Jejich prachový odstín ladí se
skvrnitostí polštáře, na kterém spím.

Ve snu jsem dekorativní bytost obrůstající jevištěm. Dole
u boku mně visí deset prstů jako chrastítka z vyschlých pecek.
Své jméno vyměním za malý byt.

Skryla se ve vlastním těle, tak daleko od sebe jsou její kosti. Rameno a paže: větev odplavená na opačný břeh nějaké slepé prohřáté zátoky s mělkým dnem.

Srostla z prodlev jen napůl skrytých pod hladkou, matně šedou kůží. V hloubce se rýsují dlouhé vápenité trupy oblých kostí, na povrchu jamky v pohárcích vystoupilých kloubů. Chci takové tělo?

Líbí se mi, ale zabředávám v něm jako v naplavené hlíně. Větvě jsou pružné, a přitom mě tlačí do nohou – ještě teď, když se procházím v nejistých končinách své hlavy.

Dlouho postávám na různých místech
a na nic nenarážím.

Ze všech stran už jsem se viděl,
teď jsem průchozí.

Stojím a tahám se za kůži.

Měňavá kočička
s průhledným břichem,
zrcátko mojí nostalgie,
mám vytahané legíny lesklé jako sliny v krajině pánevní.
Mám tlusté stíny napatlané na očích
a dokonce i sukni.

Mezi zemí a deštěm a mezi
vlasy a kouřem
nakonec
zbylé dárky vrhají dvojitý lesk.

Očka bych mohl sníst.

Jiný hlas si ke mně lehá jako stín.
Rosolky
chtějí své jídlo přeskočit.
Nohy na ledu zůstaly bez očí.
Ani své oči nemůžu odlepit, stěnu od stěny.

Básně si dodaly odvahu k věnčení, natolik
zbytněly obvody okolo rtů.

Zbožňuju vůni potahů a matrací,
teplé důlky, když se zavrtíš. Hrozí ožívání.
Touha se mazlit.

Ale noc propíchnutá špendlíkem
se brzo pokazí.

Vyšel jsem ven, na vzduch z těsné vepřové kapsy. Zrovna se rozpršivalo a vlhká půda byla čím dál mazlavější. Míjel jsem důchodce v těžkých kabátech, venčící své zplstnatělé psíky na kluzkých chodnících; poslouchal jsem, co si říkají:

„To jsem se dneska ale zašmodrchala! Pes se mi zastavil, položil si břicho na zem...“

„Já se musela brodit... Krtek nám před domem ucpal kanálek...“

Stěží jsem si sedl, že se schovám v restauraci, a hned: „Tak co to bude? Koleno s obložkou a se křenem?“

Ted' zase za těžkým závěsem jsem opravdu
zvláštní slepice, protože mám vlasy.

Ale i tak, bez křídel, střev a zobáku,
rád nasávám vůni rozmočených rohlíků
a všeho, co vypadne z kýblu, když kluci odejdou
a já, skrytý za látkou, kloužu po parketách
s krkem vzhůru, sem a tam.

A opírám se o peří. Tříprsté nohy mě sotva udrží,
na drápkách jako na podpatcích.

Tyčinky do uší, v hustých řadách
ostrá stébla obalená snítkou.
Propichování uší, pocta mé hlavě,
břichu a podpaží.
Šustění v prohřátém pokoji v posledním patře,
horkem roztažené
udýchané póry — jediný dlouhý vpich
prochází únavou.

Opodál se vršky stromů
sklápějí v neslyšném letním větru.

Skrývám se v mlčení. Zatím jsem mlčel jen proto, abych potají umřel dřív, abys mě nakonec pochoval ve svém teď už konečně prázdném náručí, kterého jsem se zdráhal využít.

Něha a sobectví spolu jdou mlčky, jsem kost, kterou obcházejí. Stehenní kost, horká kuřecí, u ní v sáčku prázdný kelímek od křenové pomazánky, a toto jsou jejich tiché, skromné, ale společné výměny.

Po cestě na nákup se mi ve spěchu paže odchlípily od těla. Sotva jsem vyšel, ještě ani ne, a svalil jsem se na chodník. Pád byl příjemný, ale času jsem nazbyt neměl.

„Jen tak dál,“ řekl jsem si, „až tam...“ a za chvíli už jsem stál u rohlíků: „Já je snad nespočítám.“

A skutečně, zkouším je počítat, ale jsou tak malé, že se nemůžu dopočítat. Když je vkládám do sáčku, lepí se mi k prstům i samy k sobě, jeden k druhému.

Kvaky kvak

Když se setmí, už je večer.
Obhlédnu slevy, co je zlevněné,
nahmatám chlebiček
prošlý
jeden den. Kvaky kvak a je tam.

A pak, zalitý studeným potem, zmáčený
po cestě březnovým sněhem,
listuji na záchodě
svou zkřehlou kůží
a pro zahřátí se drbu papírem.

Svádím dívku s modřinou na stehně.
Má bledý obličej, hladký jako rybí žaludek.
Nevím co říct,
aby nepoznala, co už jsem slyšel
a co mě okouzluje:
lesklý prášek,
který si nalepila na oči.

Otáčím se, až když mluví.
Svaly jí kloužou pod kůží, vlhkou dlaní
se chytá za prst druhé ruky.

Druhé vzrušení nezačíná břichem, ale mrazením. Nesestupuje dolů, ale míhá se oběma směry: projíždí míchou něžně jako letní stín, pohrává si s hranicí vlasů, krkem a čelistí.

Bojím se pohnout, hýčkám své spojení, ale za chvíli už stejně nevím, čím to začalo. Dotykem, vůní nebo šeptáním nad mrazákem se zmrzlou zeleninou? Ležím, hlava se skryla do vlasů, samota je úlovek.

Jak jsem zjistil později, také vypůjčený kocour zažívá podobné vzrušení, které prochází celým jeho vykastrovaným tělem.

Živé krávy závidí mrtvé krávě, jak je bílá, jak tuhá jsou bílá vemena, když se ve smutku spouštějí ze stropu. Spící tělo se otáčí a cit se přesouvá do prstů.

Večer se přilepím ke stěně a na důkaz, že jsem se dobře uložil, se ozdobím mrtvým klíštětem. Večer vařím. Rozemletý křen, vývar, ocet, černý pepř. Větev za oknem, zbytek břízy a zledovatělý štěrk mezi silnicí a chodníkem.

Moji masařku nenasytíš, aspoň ne teď,
když kypřím čekání krabími prsty.
Dny končí u noci a tělo se
nemůže dočkat, až mu podjedou nohy,
pokud jde o mě:
jsem mrtvý žigulík.

Na sněhu, na uhlí, na šišce,
v mrazu před domem, v zápachu briket
zahřívám sedadlo rozbitým topením,
které tě v zatáčkách
štípe do stehen.

Z kouzla, které přichází na podzim,
nebude nic.

Ta žena má díru mezi zuby,
když mluví, ozve se tiché syčení.

Nadšeně mi zírání do očí, potom se dotkne
mojí ruky.

Konečně vidím, jak je zakrslá.
Sahám na ni, mám chuť se svěřit.

Vůbec nevím, co jí mám říct.

Vaječník sešitý s varletem: na pohled obyčejný chlupatý váček s růžovou podšívkou, teplým rypáčkem bez díry a provizorním drbátkem. Vypadá asi tak, jako bys žinku vycpal drátěnkou nebo houbičkou na mytí.

Jenže ten váček, sešitý vlasem a neposedný jako hustilka, je zcela neplodný. O nic se nezajímá. Jen když o něj ve spánku zavadíš, slabě vzdychne. Potom vyčkává, až tě sen odvalí někam jinam. Po takové noci je plný otačenin.

Bzučení mouchy má zvláštní barvu – nejasný odstín brzkého zklamání. Říkáš si: jenom abych neusnul v kouři, který sám vydechuju. Abych se ve spánku nepřilepil k ubrusu, a pak ho neshrnul. Židle aby mně neskřípla nohu.

Ruce jsi přitiskl k tělu, noční vzduch se vlní, kéž by ses vznesl, přelétl odbočku a létal tmou nad vršky stromů nebo bys, tak jako já, být na tvém místě, dole u keřů ochutnával ptačí zob. Místo toho se na záchodě kopneš do břicha.

Ty těžší se jenom nakloní, potom už nemůžou zpátky. Lehčí jsou v těsném spojení: hubené rostliny a těžké květy, které se sotva dovírají. Oči, o kterých se nic nedovíš, pomalu bloudí po svých okrajích a sklápí se na řasy. Než se dostaneš zpátky, váhovou chůzí opakuješ stejný pohyb.

Vypich

V tom domě jsou všichni nadržení. Zatímco jsou ostatní pryč, objímám nad dřezem pana Choutku, když mění ventily. Vzápětí dojde ke hrátkám. Starý nádeník při nich chytí svůj klacek a předvede podivný střík – břevnovský podvypich, kterým bys snadno přilepil tapetu.

Ale ve velkém domě je více nadržovaných lidí.

Brzy se objeví také pan B. Může si odemknout náhradním klíčem, a rád to udělá, má-li si ulevit v cizím bytě. Nakonec zatuká ještě pan Brendl s vymytým pesarem paní Fraňkové, do něhož zde všichni šukáme.

Noci jsou plné výčitek.
Stonky se lesknou jako vidličky okolo mě.
Potichu svítí
na tělo z punčochy vycpané klacíkem,
kterým se zvědavě
přistrčím blíž: Och, temně temný Vele vypich!
Temně rudý noční květen.

Nohy se houpají jako větve.
Zvětralé drhnutí mi šumí ve vlasech.

Vzdechy se drobí, už se nedají protáhnout ven.

Kolonie

Přešel jsem mříž u postranního vjezdu. Stromy se zakývaly, listí zašumělo. Zvolna se dávalo do deště. Odlomil jsem kedlubnu a strčil ji do tašky; zbylé kedlubny zůstaly trčet v záhonku. Byl jsem zdřevěnělý dokonce i na dotek a s každým pohybem jsem si uvědomoval, že se na okamžik odděluju od své mrazem křupající pokožky.

V kuchyni jsem z kedlubny olámával lupení. Potom jsem ji rozřízl. Bulva byla svrchu omrzlá, ale zevnitř, jak se ukázalo, když se kůra rozlomila, ji vyplnily černé chomáče.

Nějaký druh cizopasníků vtahoval do vyžrané dutiny jemná vlákna a tkal z nich chuchvalce noční pěny.

Závěr

Viděl jsem rodiče, jak se zaklání: „To víš, my už nemáme takový vyplazovací jazyk jako ty.“ Marné loučení. Záklopka se zkroutila vlhkem, nedosáhnu na ni a nikdo už ji nevrátí do původní polohy. Kde nebyla nikdy.

Vždycky jsem se stěží vracel zpátky, a i když jsem žil, byl jsem mrtvý nebo jsem byl dál, než jsem být měl.

Když se dívám ven, vidím depo: vlaky se tam zasunují jeden za druhým. Noc je těsná jako chomout, na obloze vystupují hvězdy a já – útvar u dveří bytovky – dal jsem si drátěný košík přes rypák a hlavu jsem strčil do tašky.

Ven jsem se vypoťácel krokem vycpaného tanečníka. Z depa duněly vlaky, okolo trávník s obvykle krutou načernalou zelení. Zespoda svítily kousky sazenic. Mluvit zde bylo horší než nemluvit.

Moje snění, bílá sazenice,
bílý ostrůvek v malině
nejde jíst,
je nanic.
Mé nitro je úzká soutěska,
slanina klouže zpět.

Jen motolice kladou zárodky, co na listu
jako na loďce
vklouznou do nitra krávy.

Muži

Vznáší se pod zemí,
kradou
dámské oblečení.

Aby byli hezcí, byli vysocí.

Zatím se baví jako žabky,
zatím bodou žabí zárodky v dešti.
Namísto kabelek
mají kožené valouny.

Voníš dřevem, ale vypadáš chladně

Otěhotněl jsem kdoví s čím, s oblečením nebo s držadlem. Teď si to vyškrábnu lžičkou: na záchodě, v sobě a pro lidi, i když břicho se mi líbí. Ze dveří naproti se odchlípuje černá vločka. Je ochlupená, tlustá, dobře vyvinutá, dobře vypadá s rozteklou tyčinkou v obočí a s příchutí čokolády.

Přepětí vlezlo do ponožky a tam se zašilo. Půlky se pohnuly, něco se s něčím slepilo – pokoj se stáhnul a zaplnil. Pod pokožkou šustí svaly. Přivírám póry a zpomaleně, hluboko pod hladinou, proplouvám prostředím, abych se unavil. Spát budu za chvíli. Nehnutým spánkem palce od nohy.

Odposlech jednonohé zábavy

Slabost jde sníst jako jídlo, ale jen na zádech, když si lehnu, hlavu od sebe, a náhle slyším osamocený smích nějaké jednonohé zábavy, nácvik útoku na svých zajatcích, v oblaku slávy svižně propichovaný semišový pytlík, a zdá se mi, že voní mnou samým.

Stavem, který bude potřeba jednou odklidit.

Hodnota nohy

Někoho to vydalo jako zaoblený ovocný plod. Já jsem se objevil až jako noha zestárlé ženy. Vychutnávám si dlouhý, prázdný průchod. Na jeho konci slova: „Teď jsem tady.“ Slyším se mezi přítomnými jako ozvěna během přehlídky.

Bavím se s chlupatým bochníkem.
Když brzdí, je to bolest břicha.
Když zrychlí, stěží zvládám
zvysoka kladené dančí nohy.

Na zemi roste modřina
a zdá se mi,
že jsem práce pro řezbáře,
že si mě dravci vzali pod šaty.

Zdá se mi, že jsem laň
svlékaná jeleny.
S jehličím na zádech
ztratil jsem kalhotky mužského zdraví.

Zmizely v lese.

Lesknu se, zářím,
mluvím jako obojetník.

Náhody spínají své kluzké cesty.

Slizové drogy

Jejich kořen váže vodu odňatou sliznici, bobtná a rozpíná se ve střevu. Někdy se roztřesu a zbytečně se otáčím – protože okraje jsou hned vedle – a zbytečně si myslím, že ve tmě vyhloubím nějaké řešení.

S tím se musím smířit. Jenže já se zablokoval a blokuju všechno, co mi schází. Když odcházím, prolézám po čtyřech hadrovou trubicí, kterou nejde s ničím propojit, a dolů se spouštím s vědomím, že tyč může podruhé klouzat.

Než se překlopí moucha, slyším se zpomaleně. V uších mi zatuhle šustí spánek, hlava se naklání oběma směry zároveň.

To se v ní hýbe stářím zvrstvená tápavá moucha, ospalá podzimní vycpávačka, sama vycpaná odpoledním spánkem, a chce, abych se probral. Za chvíli se převrátí, ale teď ještě poslouchá, co mi říkáš, a snad z posledních sil odpovídá: jestli tu vůbec někdo je.

V peřině je chuchvalec. Nevím co s ním. Uši si zacpu plnotučnou hořčicí, přiklopím je dvěma houskami a takhle přezimuju.

Během spánku budu šít. Poslepu vystřihnu nohy z molitanu, který mám v peřináci. Zapíchnu jehlu, chci se přešít.

Při cestě k posteli se mi chodidla lepí k podlaze, jen nadzvedám a spouštím nohy. V takové chvíli bych měl říct: „Mé city po letech...“ a zaslechnout tichý zvuk, podobný skromné hudbě v nitru brambory. Natolik věřím v odpověď jídla, které nám říká, jakým způsobem se lidé prostupují se svým mluvením.

Jenže: jsou to spíše slova, anebo naše tělo, co se tu stává soustem?

Ohřáté placky toužící po břiše bývají nenasytné, a pak je tu ještě hltavé slovní břicho, které se snadno vyplní řadou jedlíků – podobně jako si láska hledá stehno, na kterém by se líbilo spící hlavě.

Houbař našel v lese mrtvolu,
nahoru dolu,
pomalu potichu,
spousta hub.

K napití našel šťávu z ptáčků.

K pŕlce dal pŕlku, jak jinak,
a sám se opatlal.

Z gumy a drátu během dne
jsem ryba bez očí s rypadlem v krku.

Doslova:

Korále na krku působí divně,
i tak se bavíš. Nebo ses zadrhl?
Pod touhle kůží mám ještě jednu.
Můžu se udělat ve druhé kůži.

Většinou se zranit není obtížné. Stačí i barva na vlasy a budeme si vzdálenější než krtci. Je to stejná záhada, jako že jsem vůbec kdy vyrašil a teď dřepím v bagrové lžici. Ručka vyleze z díry. Dá se do díla. Tady je výsledek: chtěla být hezčí, je krásná, ale zranila se. Kdo ji teď nahmatá dotekem oka?

Kdo bude sahat na dřevěné nehty, které nic necítí? K čemu jsou mi srnčí kopýtka, která klapají, jen co vkročím na chodník?

Zdvojené bolení

Z obou stran mě tlačí výstupky, dvě výdutě plné trápení. Dřepím ve šterbině mezi bolestí břicha a bolestí zad. Brní mě nohy, zdá se mi, že mám obrovská kolena. V hltanu mě tíží nestrávené dětství, přidušené dunění uvnitř hlavy – obří bageta jako hrob, vystlaná salámy – zmrtevělý kamion, třebaže malý, měkký a mastný, který se má dát do pohybu, ale nikdy se nerozjede, prokluzuje v tuku, zatímco sílí nárazy zmrzlé náplně, ostré jako led, o mřížku v žaludku, u níž kotví uzené s rozmáčeným mrkvovým ocasem.

Vím, že mi závidíš. Já chceš být ty.

Chceš se zhroutit a viset
jako těžké boční závěsy.
Viset za oknem a dívat se ven, jak déšť
láká ze země mladé výhonky.

Jak se mění, naklánějí, a tak se pozvolna
zbavují neštěstí.

Drobenka

Na bříše obaleném tmou, ještě o kus dál, na tlusté dece je vidět má hlava. Vypadá jako bochník. Rozlomený bochník, kterému zbývá jen část obličeje. Dál. Hmatám nedočkavýma tlustýma rukama. A ve tmě už vidím: kořínky vlasů se ztrácejí v rozdroleném vnitřku mezi drobky jako v hromadě koksu. Tak takhle. Bochník nedokynul.

Za ušima nahmatávám okraj: ne zrovna důkladná kůra, z boku rybí hlava uřízlá v žábrách, narychlo docpaná – tak narychlo.

Ale taková byla vždy, jen já jsem se k ní vzbudil. Tahle noc ji dovolila prvně nahmatat.

Výdaje

Co bylo důležité, bylo doma mít kus dýně. Zavřít se, užírat, vrtat v dutině a vyplivovat semínka, lovit je pod jazykem a další rok je zase zasadit.

Výsledek: žádné ztráty; to je všechno. Natřu se olejem, zatluču kůly, obdělám se a zkypřím.

Dírky na výdech

Povrch byl rychlejší. Kůže spí přitisklá ke zdi, já ne. Zalehl jsem si ruce, oči se zatáhly. Jak je otevřít? Chci se otočit, ale kostrč se zadřela: boky v bocích, ruce v dalších rukách, hlava v hlavě vystlané koudelí oddechuje dvěma dírkami. Nadzdvihnu víčka, řasy se otřou o oční důlek a jsem znovu u stěny z kůže; bez svalů k zatnutí, zavřený uvnitř s dírkami na výdech.

„Takže,“ zní uvnitř, „tam nebo zpátky?“

Ale topení začalo šumět, význam se zatemnil, boky zbytněly a koudel ucpana dírkou.

Tvrdí kluci dělají jemnou věc a jemní kluci tvrdou věc: vyluzují muže. Někdo se dívá: začnou mluvit, začnou se hýbat a otáčet se. Teď už nemůžou mlčet a mluví až do konce, nenechají se zastavit. Namísto ničeho zkusí cokoli.

Nenápadné vyvýšeniny, zpod nichž se to vyvalí.

Zbožňuju malé důvěrné obřady. Když je volno, jdu rovnou k zrcadlu, dívám se na sebe, bojím se, že mě někdo znásilní.

Vypadám nádherně. Vlasy plné vazelíny. Dívám se na sebe, svědí mě oči. Vypadám nezvykle, ale dobře se bavím. Do rána se vycpu větví, možná že vykvasím, lesknu se jako slina.

„Kapustňáku, jak ti je?“ ozve se a zvuk se nese nad mlázím,
v tichu nad listy a jehličím.

Snědl jsem zavařeninu. Sklíčení lisuje mou schopnost mluvit.
Ležím s jazykem naruby, je mi nanic. Jsem obrovská rozleželá
kýta s krystaly v lýtku a s kousky jídla mezi zuby.

Kdybych byl luční koník, namazal bych se trávou ze sekačky
a zavrzal křídly.

Brzy ráno, když se mraky natočí vlhčí stranou k zemi, mám chuť napnout své sliny na jeden z ožvýkaných smrčků u zastávky.

Všechno, co v noci navlhlo, zůstalo viset povislou stranou k zemi. Spolknutá noc. Dorozumívám se s bobulemi a vidím, že jsou scvrklé a zpola zčernaly. Navázal jsem styk s nejtlustší bobulí.

Židle zastrčila nohy a zčernala.
Kouř vylézá z díry,
zhušťuje se ve větvích
a zavírá
vršky hlav, řetízkové rostliny,
ulepená koženková rodidla
a scvrklé žaludky v udusaných výběžích.

Žvýkám a kraj se roztírá dál a dál,
sám se odsouvám do dálky.

Obchvat zadem

Vydal jsem se zadem. S napůl vyraženým dechem zaseklým hluboko v krku jsem vlezl do díry a ze smyslné oblasti v zajetí spálené gumy všechno vystoupilo ven na zkrabatělé svůdné obrázky, na dlouhá nahnědlá křídla přilepená k nohám.

„Tahej mě za váčky,“ zašeptal jsem. Dobře to do sebe zapadlo.

Cestou zpátky mi došlo, jaké vzrušení vzbuzují ve tmě smrkové větvičky vinoucí se kolem. Jediný dům vyčuhoval z rozmočené hlíny jako zub z krajiny.

Ten den byl v zajetí představy, že z koutku uzdičky ještě cosi vydlobnu. Menší skrytou bobulku, ochlupenou? Kéž by! Zdola a ven. K čemu další výrazy. Pečlivé průzkumy skrytých nalezišť, zdlouhavé šmátrání hluboko v podrostu. Samé dočasné zásoby.

Díváš se na bílou, vidíš sebe.
Černá tě hladí po vlasech.
Kopřiva skládá listy podle hvězd.
Noc stojí a chvíle teče,
potmě si hledá místo ve stínech,
potichu leží hodně daleko.

Tlapkou nahmatáš vyhřátý pařez,
tam v dutině nahmatáš vosí hnízdo.

Všechno to očucháš třpytivým náhubkem.

Poznámka

Texty zahrnuté do tohoto výboru byly psány v letech 2006 až 2011. Většina z nich poprvé vyšla v knihách vydaných vlastním nákladem autora v počtu jednoho až třiceti výtisků. Šlo o sbírky *Zimní rozpis*, *Lobotomie*, *Jednonohá zábava*, *Vypich Elsy Aids*, *Dírky na výdech* a *Milostný deník Elsy Aids*.

Elsa Aids
Trojediný prst

Edice Poezie

Ilustrace na obálce Dawn Hudson/Shutterstock.com

Redakce Jaroslava Bednářová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání
Verze 1.0 z 28. 1. 2022

ISBN 978-80-274-2163-3 (epub)

ISBN 978-80-274-2164-0 (pdf)

ISBN 978-80-274-2165-7 (prc)